

ACC. N:R M. 8925: 1-2.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: M. Jönsson

Härad: 7. Göinge

Adress: Fyktbo, Önnestad

Socken: Stoby

Berättat av:

Uppteckningsår: 1943

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Engelskt el. skotskt inflytande på det svenska
jordbrukets utveckling; jordbränning m. m.

L. u. F. 45.

KAMRER N. JÖNSSON

POST- OCH TELEGRAFADRESS:

ÖNNESTAD

RIKSTELEFON: ÖNNESTAD 34

Taggskala för Önnestad den 24 febr. 1945

999

M. 8925:1

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Lunds Universitets Folkminnesarkiv

Lund.

L. N. J. 45-

Några nämnvärda upplysningar beträffande ehgelskt inflytande på svenskt jordbruk kan jag ej lämna. Dessa sträckte sig nämligen ej till min hemsöcken Stoby under den tid jag vistades där och här några minnen av jordbruksmetoderna (⁸⁷1/2 och 90:talet).

Någon täckdikning med tegelrör förekom ej under denna tid. Önskar Ni upplysning om de avdikningsmetoder som användes, kan jag lämna ganska utförliga sådana.

Jordbränning praktiserades ganska ofta vid odling av ljunghackar och mossjord. På ljunghackarna brändes ljunggen först. Därefter flåhackad med en stor bredbladig hacka, 30 å 40 cm bred och ungefär lika lång. Torvorna ledes upp i högar (pjuvkar) och brändes. Askkan ströddes över fältet, som därefter odlades. En dålig odlingsmetod. Den lilla kvantitet matjord som fanns förbrändes. Sedan några magera grödor tagits, fann man att odlingen ej lönade sig, och jorden överlämnades åt sig själv. Resultatet blev en kal ofruktbar hed, bevuxen med Rumex, hedblomster harklöver o. d. tills ljunggen så småningom åter gjorde sitt intåg. Mossodlingar förekommo ofta i skogarna. Först rothöggs träden. Därefter flåhackades. Marken var vanligen täckt med en matta av lingon och blåbärsris m. m. Detta ledes i högar och brändes. På en del ställen var ofullständigt mulnad vitmossa, där elden kunde gå på djupet och pyr i långa tider. Jag minns vid ett tillfälle, när elden, efter att ha

N. 8925:2.

pyrrt hela vintern, blossade upp på våren. Släckningen blev ett lå
varigt, svårt och riskabelt arbete. Släckningsmanskapet riskerade
nämligen att trampa genom Ystkorpan och komma ner i den undre Glö
massan.

Vad litteraturen beträffar synas mig frågorna något oklart formul
Avser Ni endast översättningar av engelsk lantbrukslitteratur?
Endast i undantagsfall fanns någon lantbrukslitteratur. Jag minns
småskrifter av Nathorst, en lantbrukare hade Macleans "Lärobok i
bruket för Skarups socken", ett par hade en stor jordbrukslära av
Arrhenius.

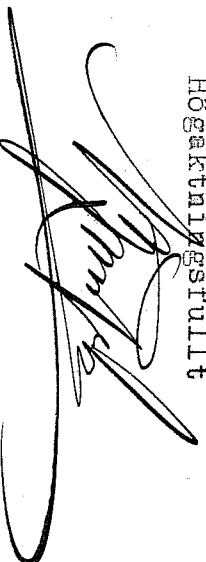
Engelska ingenjörer företogo ett stort invallningsarbete i Hammar
därvid en stor del av sjön torrlades och odlades. Därvid kommo så
en del goda engelska redskap i bruk i trakten. Arbetarna fingo nå
gen köpa de redskap, som behövdes för grävningarna. Äldre persone
Nosaby socken skulle säkert kunna lämna upplysningar därom.

Gårdsnamn på farm äro: Oscarsfarm vid Sösdala, Villands farm vid
Kristianstad. Skottlandshus i Färlov stavades ursprungligen Scott
Landshouse. Hamiltonhill i Färlov.

En lantbrukare i Önested köpte en mindre gård, som han kallade
Farmen. Antagligen beroende på, att han hade en broder som var
"farmare" i U.S.A.

Om upplysning önskas beträffande äldre dikningsmetoder innan tege
rör kommo i bruk, står jag som sagt gärna till tjänst.

Högaktningsfullt

ÅRKA
FOLKMINNESMÅRKA
SVEJERSKA
UNIVERSITETS